

ATATÜRK

İLKELEERİ

Pars

AKADEMİ

SERKAN CENGİZ

1

İLKELEER

Cumhuriyetçilik

Temel Kavramlar

- **Milli (Ulusal) Egemenlik**
- **Milli (Ulusal) İrade**
- **Halk İradesi**
- **Milletin azmi ve kararı**
- **Siyasi Partiler**
- **Seçim**
- **Demokrasi**
- **Cumhurbaşkanı**
- **Başbakan**
- **Hükümet**
- **Milletvekili**
- **Anayasa**
- **Meclis(Parlamento)**

İlgili İnkılâplar

- **TBMM'nin açılması 1920**
- **Teşkilat-ı Esasiye 1921**
- **Saltanatın Kaldırılması 1922**
- **Cumhuriyetin İlanı 1923**
- **Halifeliğin Kaldırılması 1924**
- **Ordunun Siyasetten Ayrılması 1924**
- **Kadınlara Seçme ve Seçilme Hakkının Verilmesi 1934**
- **Seçmen Yaşının 22'den 18'e Düşürülmesi 1995**
- **1924 Anayasası**
- **Tek Dereceli Seçim Sistemi 1946**
- **Gizli Oy, açık sayım ilkesi 1950**
- **Siyasi Partiler / Çok Partili Rejim 1924 / 1946**

Pars

AKADEMİ

2

Milliyetçilik

Temel Kavramlar

- **Milli Birlik ve Braberlik**
- **Bağımsızlık**
- **Vatan Sevgisi**
- **Bayrak Sevgisi**
- **Millileştirme**
- **Kültür Birliği**
- **Amaç Birliği**
- **Milli Benlik**
- **Ülkü (Mefkure) Birliği**
- **Türk Tarihi (Birliği)**
- **Türk Dili (Türkçe)**
- **Ortak Miras**
- **Misak-ı Milli**
- **Misak-ı İktisadi**
- **İstiklal Marşı**

İlgili İnkılâplar

- **Kuva-i Milliye'nin Kurulması** 1918
- **TBMM'nin açılması** 1920
- **İstiklal Marşının Kabulü** 1921
- **Kapitülasyonların Kaldırılması** 1923
- **Duyun-u Umumiye'nin Kaldırılması** 1923
- **Milli Eğitim Bakanlığı** 1920
- **Misak-ı İktisadi** 1923
- **Cumhuriyetin İlanı** 1923
- **Halifeliğin Kaldırılması** 1924
- **Tevhid-i Tedrisat Kanunu** 1924
- **Kabotaj Kanunu** 1926
- **Maarrif Teşkilatı Kanunu** 1926
- **Harf İnkılâbı** 1928
- **Türk Parasını Koruma Kanunu** 1930
- **Türk Tarih Kurumu** 1931
- **Türk Dil Kurumu** 1932
- **Koruyucu Gümrük Uygulaması** 1929
- **Yabancı İşletmelerin Satın Alınması**

3

Halkçılık

Temel Kavramlar

- **Eşitlik**
- **Sosyal Devlet Anlayışı**
- **Sınıf ayrımı olmaması**
- **Toplumsal Barış**
- **Toplumsal Dayanışma**
- **İş Bölümü (Birliği)**
- **İnsanlık Sevgisi**
- **İç Barış**
- **Ayrıcalıkların verilmemesi**
- **Halkın Refahı**
- **Gelir / Gider Dengesi**
- **Milli Servetin Eşit Dağılımı**
- **Kişi başına gelirin artırılması**
- **Kişi hak ve hürriyetlerin artırılması**

İlgili İnkılâplar

- **TBMM'nin açılması** 1920
- **Saltanatın Kaldırılması** 1922
- **Cumhuriyet'in İlanı** 1923
- **Halifeliğin Kaldırılması** 1924
- **Tevhid-i Tedrisat** 1924
- **Medreselerin Kapatılması** 1924
- **Şapka Kanunu** 1925
- **Aşar Vergisinin Kaldırılması** 1925
- **Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması** 1925
- **Medeni Kanun** 1926
- **Maarrif Teşkilatı Kanunu** 1926
- **Harf İnkılâbı** 1928
- **Millet Mekteplerinin Açılması** 1928
- **Toprak Reformu** 1930
- **Halk Evlerinin Açılması** 1932
- **Soyadı Kanunu** 1934
- **Kılık Kıyafet Kanunu** 1934
- **Kadınlara Siyasi Hak Verilmesi** 1934
- **Unvan ve Lakâpların Yasaklanması** 1934
- **Köy Enstitülerinin Açılması** 1940
- **Okul, hastane, yol vb. yapılması** 1930

4

Laiklik

Temel Kavramlar

- **Din ve Devlet İşlerinin Ayrılması**
- **Din Özgürlüğü**
- **Vicdan Özgürlüğü**
- **Akılcılık ve Bilimsellik**
- **İnanç Özgürlüğü**
- **İfade Özgürlüğü**
- **Düşünce Özgürlüğü**

İlgili İnkılaplar

- **Saltanatın Kaldırılması** 1922
- **Cumhuriyet'in İlanı** 1923
- **Halifeliğin Kaldırılması** 1924
- **Tevhid-i Tedrisat** 1924
- **Şeriye ve Evkaf Vekaletinin Kaldırılması** 1924
- **Şeriye Mahkemelerinin Kapatılması** 1924
- **Medreselerin Kapatılması** 1924
- **Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması** 1925
- **Şapka Kanunu** 1925
- **Medeni Kanun** 1926
- **Patrikhanenin elinden dünyevi yetkilerinin elinden alınması** 1926
- **Maarif Teşkilatı Kanunu** 1926
- **Devletin Dini İslamdır ibaresinin Anayasadan çıkarılması** 1928
- **Milletvekili yemininden "Vallahi" kelimesinin çıkarılıp "Namusum Üzerine" ifadesinin eklenmesi** 1928
- **Din adamlarının sadece ibadet yerlerinde dini kıyafet giyebilmesi** 1934
- **Köy Enstitülerinin Açılması** 1940
- **Okul, hastane, yol vb. yapılması** 1930
- **6 İlkenin 1924 Anayasasına Eklenmesi** 1937

5

Devletçilik

Temel Kavramlar

- **Devletleştirme**
- **Planlı Ekonomi**
- **Devletin Ekonomide Söz Sahibi Olması**
- **Sosyal Devlet Anlayışı**

- **Devletçilik İlkesi** günümüzde **TAMAMEN** uygulanmamaktadır

- **Sosyal Devlet Anlayışının** getirdiği "yol, su, hastane, köprü" gibi yatırımların

devlet eliyle yapılması

Devletçilik / **Halkçılık** ilkesinin ortak özelliğidir.

- **İşbankası'nın açılması** ve **Teşvik-i Sanayi Kanunu** **DEVLETÇİLİK** ilkesi ile **İLGİLİ DEĞİLDİR**

İlgili İnkılaplar

- **Koruyucu Gümrü Uygulaması** 1929
- **Merkez Bankasının Kurulması** 1930
- **Demiryollarının yapımı ve millileştirilmesi** 1925
- **Beş Yıllık Kalkınma Planı** 1933 / 1936
- **Devlet eliyle fabrikaların açılması** (Şekerfabrikaları Alpullu / Uşak) 1926 / 1930
- **Beykoz Deri Fabrikası** 1933
- **Sümerbank'ın açılması** 1933
- **Etibank'ın açılması** 1935
- **Paşabahçe Cam ve Şişe Fabrikası** 1935
- **MTA (Maden Tetkik Arama Enstitüsü)** 1935
- **İzmit Kâğıt Fabrikası** 1936
- **Endüstri Kongresi / Ankara** 1936
- **Suni İpek Fabrikası** 1937 (Gemlikte Sümerbank'a bağlı)
- **Karabük Demirçelik Fabrikası** 1939

6

İnkılâpçılık

Temel Kavramlar

- **Çağdaşlaşma**
- **Uygarlık ve Medeniyet**
- **Yenilik**
- **İlerleme**
- **Gelişim**
- **Köklü Yenilik**
- **Devrimcilik**
- **Durmadan Yürümek**
- **Hedefe Yürümek**
- **Kendini Geliştirmek**
- **Sürekli İleri Bakmak**

İlgili İnkılâplar

- **TÜM İNKILÂPLAR**

**BİR MEMURU ÇOK SEVDİM
O BENİ HİÇ SEVMİYOR**

Ulusal Egemenlik ⇒ ● **CUMHURİYETÇİLİK**

Ulusal Bağımsızlık ⇒ ● **MİLLİYETÇİLİK**

"Yurtta barış, dünyada barış"

● **Halkçılık** ve ● **Milliyetçilik**

"Çağdaşlaşma ve Batılılaşma"

● **İnkılâpçılık**

"Akılcılık ve Bilimsellik"

● **Laiklik**

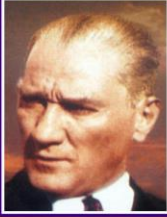
"İnsan sevgisi"

● **Halkçılık**

● **Milliyetçilik**

7

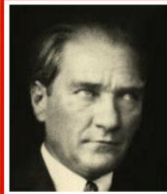
● **CUMHURİYETÇİLİK**

● **LAİKLİK**

Atatürk'ün

taviz vermediği

ilkeler

"Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trakyalı, hep bir soyun evlatları ve aynı cevherin damarlarıdır." 1923

● **MİLLİYETÇİLİK**

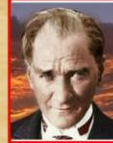
"Türk yıldırımındır, kasırgadır; dünyayı aydınlatan güneştir."

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Taş kırılır, Tunç erir ama Türklük ebedidir."

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Bir gün ressamlar Türk'ün simasını kaybederlerse, yıldırımını alsınlar, yapıversinler"

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Ulusal egemenlik uğrunda canımı vermek benim için vicdan ve namus borcu olsun"

● **CUMHURİYETÇİLİK**

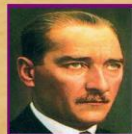
"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."

● **CUMHURİYETÇİLİK**

"Prensip olarak, devlet ferdin yerine geçmemelidir. Fakat ferdin gelişmesi için genel şartları göz önünde bulundurmalıdır."

● **DEVLETÇİLİK**

"Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük"

● **İNKILÂPÇILIK**

8

"İstanbul'da çıkan bir gazeteyi Kaşgar'daki Türk de anlayacaktır"

● **MİLLİYETÇİLİK**

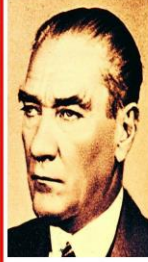
"Bu dünyada herşey insan kafasından çıkar"

● **İNKILÂPÇILIK**
● **LAİKLİK**

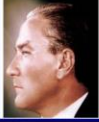
"Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına Türk Milleti denir"

● **MİLLİYETÇİLİK**
● **HALKÇILIK**

"Yabancı bir devletin himaye ve desteğini kabul etmek, insanlık özelliklerinden mahrumiyeti, beceriksizlik ve miskinliği itiraftan başka birşey değildir. Gerçekten bu aşağı dereceye düşmemiş olanların isteyerek başlarına bir yabancı efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez"

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir."

● **LAİKLİK**

"Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür."

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Biz de ruhbanlık yoktur hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz"

● **HALKÇILIK**
● **LAİKLİK**

"Kesin zaruret olmadıkça, karışılmaz; bununla beraber, hiçbir piyasa da başıboş değildir"

● **DEVLETÇİLİK**

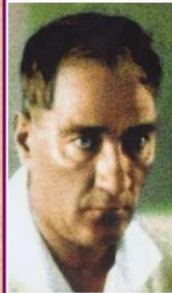
"Söz konusu vatansa gerisi teferruattır."

● **MİLLİYETÇİLİK**

"Fertlerin hususi teşebbüslerini ve faaliyetlerini esas tutmak, fakat büyük bir milletin bütün ihtiyaçlarını ve birçok şeylerin yapılmadığı göz önünde tutarak, memleketin iktisadiyatını devletin eline almak gerekir"

● **DEVLETÇİLİK**

"İnsan topluluğu kadın ve erkek denilen iki cins insandan mürekkeptir. Kabildir ki, bu kütlenin bir parçasını iletkim, ötekini ihmal edelim de kütlenin bütünlüğü ilerleyebilsin? Mümkünmüdür ki, bir cismin yarısı toprağa zincirlerle bağlı kaldıkça öteki kısmı göklere yükselebilsin?"

● **HALKÇILIK**

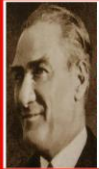
"Bu millete çok şey öğretebilirim ama onlara uşak olmayı bir türlü öğretemedim."

● **MİLLİYETÇİLİK**

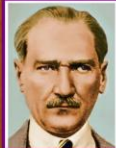
"Arkadaşlar, efendiler ve ey millet, iyi bilinizki, Türkiye Cumhuriyeti seyhler, dervişler, müritler, meczuplar memleketi olamaz. En doğru en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır."

● **LAİKLİK**

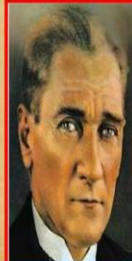
"Milli egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar batar, mahvolur"

● **MİLLİYETÇİLİK**

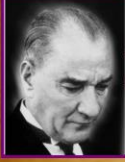
"Millete efendilik yoktur. Hizmet vardır. Bu millete hizmet eden efendisi olur."

● **HALKÇILIK**

"Süngülerle, silahlarla ve kanla kazandığımız askeri zaferlerden sonra kültür, bilim, fen ve ekonomi alanlarında da zaferler kazanmaya devam edeceğiz"

● **MİLLİYETÇİLİK**
● **İNKILÂPÇILIK**
● **LAİKLİK**

"Toplumdaki başarısızlığın sebebi kadınlarımıza karşı gösterdiğimiz ihmal ve kusurdan doğmaktadır."

● HALKÇILIK

"Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürünmeye değil omuzlar üzerinde göklere yükselmeye layıksın"

● HALKÇILIK

Tarsus gezisinde ayaklarına kapanan **Adile Çavuş'** u omuzlarından tutup ve kaldırıp onun nezdinde **Türk kadınları için söylemiştir.**

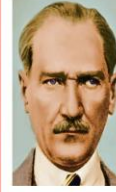
"Ey yükselen yeni nesil! gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yaşatacak olan sizlersiniz"

Mustafa Kemal bu sözü **30 ağustos 1924 Dumlupınar'** da yaptığı konuşmada söyledi

GENÇLİĞİN ATA'YA CEVABI

● **Atatürk'** ün **Gençliğe Hitabesi'** ne karşılık yazıldı
Yazan: **TAHSİN MELAN**

1927 **CHP Kongresinde**

● **CUMHURİYETÇİLİK**

● **MİLLİYETÇİLİK**

● **LAİKLİK**

● **HALKÇILIK**

CHP'nin **ana ilkeleri** olarak benimsendi

1931 **CHP Kongresinde** ise **tüm ilkeler** benimsendi

1937'de **tüm ilkeler** **1924 Anayasası'** na girmiştir.

11

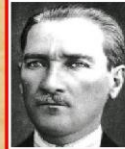

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşirtacak mahiyet kazanır."

Atatürk, tarihin ve tarihçinin tarafsızlığı ile ilgili olarak söylediği sözdür.

YUNUS NADİ
"Kurtuluş için önce ordu kuralım sonra meclis kuralım"

MUSTAFA KEMAL
"Önce Meclis sonra ordu; ben kerameti meclisten bekliyorum"

"Ben diktatör değilim. Gücüm olduğunu söylüyorlar, evet doğrudur. Benim arzu edip de yapamayacağım şey yoktur. Çünkü ben insafsızca hareket etmem. Ben kalpleri kırarak değil kalpleri kazanarak hükmetmek isterim"

şeklindeki beyanatını **Amerikalı Gazeteci** **Glays Baker'** a vermiştir.

UNESCO'nun Atatürk'ün Doğumunun 100.'cü Yıldönümünde Yayınladığı Bildiri

"Kemal Atatürk, sömürgecilik ve emperyalizme karşı girişilen ilk kurtuluş mücadelesinden birinin lideridir. O dünya milletleri arasında devamlı bir barış ülküsünün ve karşılıklı anlayış ruhunun olağanüstü bir öncüsüdür. Bütün hayatı boyunca insanlar arasında hiçbir renk, ve ırk ayrımı tanımayan bir ahenk ve iç birliği çağının açılması uğrunda çalışmıştır."

12

Laiklik, Osmanlıda **ilk kez**

● **Tanzimat Fermanı** ile başladı

● **Meşrutiyet** ile kesin olarak Osmanlıda yerleşti.

"Kabotaj Kanunu"

● **MİLLİYETÇİLİK**

● **DEVLETÇİLİK**

ilkeleri ile ilgilidir.

"Sosyal Devlet Anlayışı"

● **HALKÇILIK**

● **DEVLETÇİLİK**

ilkeleri ile ilgilidir.

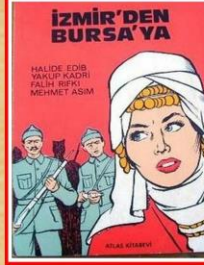

"Din adamlarının sadece ibadet yerlerinde dini kıyafet giymesi"

● **LAİKLİK**

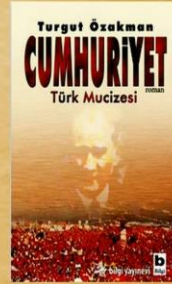
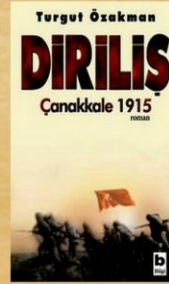
● **HALKÇILIK**

ilkeleri ile ilgilidir.

1922' de kaleme alınmış eserdir.

- Halide Edip Adıvar
- Yakup Kadri
- Falih Rıfkı
- Mehmet Asım

Laiklik, Osmanlıda **ilk kez**

● **Tanzimat Fermanı** ile başladı

● **Meşrutiyet** ile kesin olarak Osmanlıda yerleşti.

"Kabotaj Kanunu"

● **MİLLİYETÇİLİK**

● **DEVLETÇİLİK**

ilkeleri ile ilgilidir.

"Sosyal Devlet Anlayışı"

● **HALKÇILIK**

● **DEVLETÇİLİK**

ilkeleri ile ilgilidir.

"Din adamlarının sadece ibadet yerlerinde dini kıyafet giymesi"

● **LAİKLİK**

● **HALKÇILIK**

ilkeleri ile ilgilidir.

1922' de kaleme alınmış eserdir.

- Halide Edip Adıvar
- Yakup Kadri
- Falih Rıfkı
- Mehmet Asım

